

NOTAT

Prosjekt: **Vurdering etter naturmangfoldsloven for reguleringsplan på Tasken i Råde**

Emne: Vurderinger etter naturmangfoldloven

Oppdragsgiver: MTS Arkitekter AS

Kontaktperson: Kristoffer Ulvedalen

Forfatter av denne rapporten: Jørn Olav Løkken

Dato: 07.05.2021

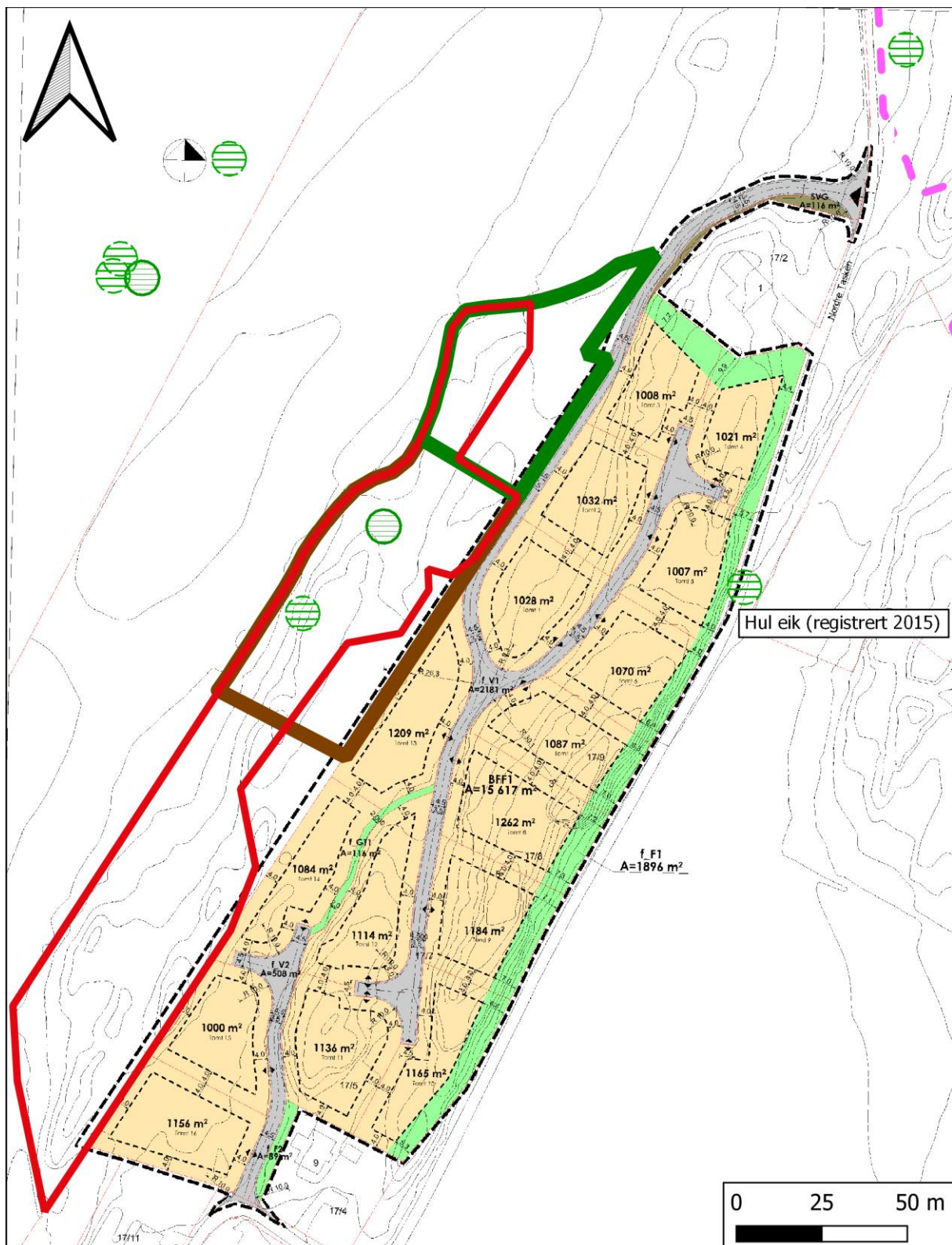
I forbindelse med MTS Arkitekters planarbeid på Nordre Tasken i Råde (gnr. 17/brnr. 5, 7, 8, 9 og 11) har Råde kommune etterspurt en vurdering av utbyggingsplanen opp mot bestemmelsene i naturmangfoldloven. Dette for å kunne vurdere virkningen av planarbeidet på naturmangfoldet i det aktuelle området. NaturRestaurering AS har gått gjennom eksisterende kunnskapsgrunnlag, samt gjennomført en befaring av området for å oppdatere kunnskapsgrunnlaget. Basert på dette er det gjort vurderinger av hvordan planforslaget vil påvirke naturmangfoldet, og det er fremmet forslag til avbøtende tiltak for å redusere forventede negative effekter.

Eksisterende kunnskapsgrunnlag

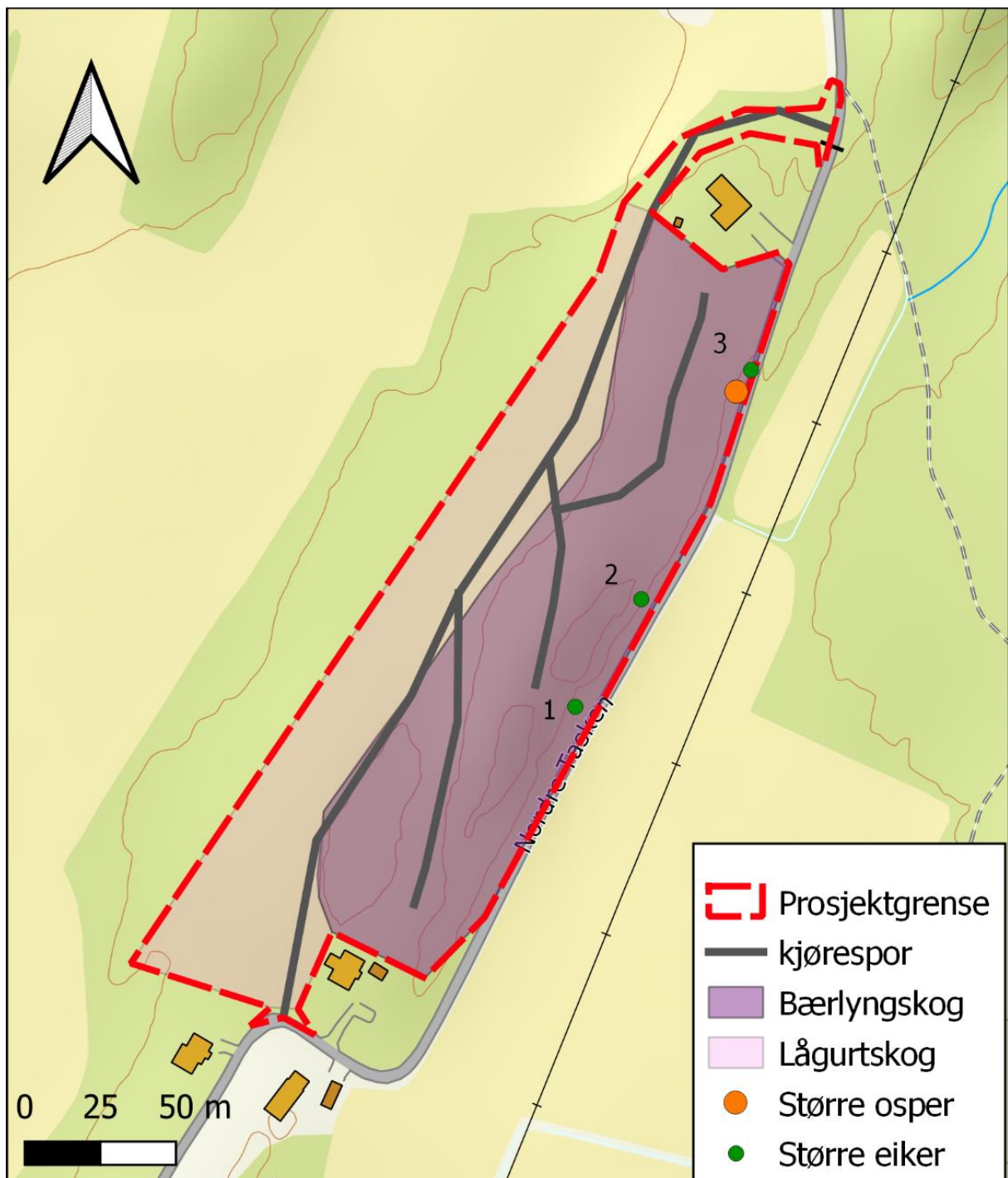
Datamateriale og annen informasjon er hentet inn fra databasene Artskart, Naturbase, NIBIO-Kilden og økologiske grunnkart m.m. (Tabell 1). Alle søk ble utført 03.05.2021. Det er registrert flere naturverdier i denne delen av Tasken, men få innenfor selve plangrensen (Figur 1). Det er kartlagt en stor eik (nr. 3 i Figur 1) som strekker seg inn i planområdet, men denne er rotfast utenfor selve planområdet, på et areal som ifølge planen er av satt til friområde. På utsiden av planområdet er det i nord/nordvest registrert flere verdier i form av livsmiljøer, etter miljøregistreringer i skog (MiS; NIBIO, skogportalen). Ingen av disse registreringene strekker seg inn i planområdet, men følger utsiden av plangrensen (Figur 1). Flybilder over området er tilgjengelig tilbake til 1950-tallet. Bildene fra 1955 viser at det var mindre skog enn i dag innenfor planområdet. Dette skyldes mest sannsynlig at det har vært utført hogst i området i forkant av at disse bildene ble tatt. Grunnforholdene med mye steiner og berg tilsier at planområdet ikke har vært dyrket, men det kan tidligere ha blitt benyttet til beiteland. Fra 1955 og frem til i dag har området gradvis vokst til med skog.

Befaring

Planområdet (Figur 1 og 2) ble kartlagt av vegetasjonsøkolog Jørn Olav Løkken den 30.04.2021. Hogst har nylig blitt utført i planområdet (anslagsvis vinteren 2020/2021). Hele området ble i løpet av befaringsen grundig saumfart for naturverdier i form av naturtyper, rødlistede arter og andre naturverdier. Kartlegging ble gjennomført tidlig i vekstsesongen for karplanter, men siden området utelukkende har skogsmark, er dette et godt tidspunkt for kartlegging. Dette siden de fleste rødlistede arter i skog gjerne er arter som er like lett, eller lettere å identifisere utenom vekstsesongen, slik som vedboende sopp, lav, moser og vedplanter som lyng og trær. Mangfoldet av karplanter er også rikt nok til å kunne bestemme naturtypene godt.

Figur 1. Kart over grensen til planområdet (----), med tidligere registrerte naturverdier (miljøregistreringer i skog, MiS): Rødt: gamle trær; brunt: rik bakkevegetasjon; grønt: liggende død ved. Punkter med grønn skravur: hule eiker (utvalgt naturtype).

Figur 2. Kart over planområdet med markering av større trær, type skogsmark og omtrentlig angivelse av kjørespør etter siste hogst. Se Vedlegg 1 for GPS-posisjoner. Grunnlagskart: Statens kartverk.

Hoveddelen av planområdet strekker seg over en bergknaus med tørr og fattig skogsmark av typen bærlyngskog (Figur 2 og 3), der tresjiktet er dominert av furu. Bunnvegetasjonen er i hovedsak furumose og lys reinlav, med et spredt lyngdekke av tyttebær og røsslyng. Det er ingen spesielt store eller gamle trær innenfor denne delen av planområdet.

Figur 3. Bergknausene i østlig halvdel av planområdet, med bærlyngskog dominert av furu. Foto: J.O. Løkken, 30.04.20201.

Figur 4. Skogsmark av typen lågurtskog i vest/nordvest. Området var hogd før kartleggingsdagen, men det kom likevel tydelig frem at tresjiktet har vært dominert av boreale lauvtrær som gråor, selje og bjørk. Foto: J.O. Løkken, 30.04.20201.

Nede på det lavereliggende og flatere området i vest/nordvest er bakkevegetasjonen noe rikere, og kan karakteriseres som lågurtskog (Figur 2 og 4). Bakkevegetasjonen er dominert av hvitveis, med innslag av blant annet markjordbær, stemorsblom og smørbukk. Mye av tresjiktet her var hogd, men stubbene antyder at det i hovedsak har dreid seg om små dimensjoner og hovedsakelig boreale lauvtrær som bjørk, gråor og selje, samt noen litt større furuer. I overgangen mellom bærlyngskogen og veien øst for planområdet er det også en tynn stripe med lågurtskog (Figur 5). Dette arealet er ifølge planen avsatt til friområde. Her ble det registrert tre middels store eiketrær, alle mellom 150-200 cm i omkrets i brysthøyde (dvs. 1,3 m over terreng). Her var det også et lite holt med 2-3 middels store ospetrær (ca. 150 cm i omkrets). Se Figur 2 og Vedlegg 1 for posisjon på disse.

Figur 5. Området langs veien i øst/sørøst, med en middels stor eik ca. midt i bildet. Foto: J.O. Løkken, 30.04.20201.

Området utenfor planområdet i vest/nordvest, men som grenser opp mot planområdet, ble også befart, siden tidligere MiS-kartlegging har påvist verdier i dette området. Området bestod i hovedsak av lågurtskog, med en del blandingskog av boreale og edle løvtrær. En del middels store eiker ble påvist i dette området (150-200 cm i omkrets). Ut over de middels store eikene var skogen ung og av mindre dimensjoner. Dette området har muligens tidligere vært brukt som utmarksbeite/hagemark, men har nå grodd igjen, og er tilnærmet for skogsmark å regne.

Ingen viktige naturtyper eller rødlistede arter ble påvist innenfor planområdet i løpet av befaringen i april 2021. Store deler av området er sterkt påvirket av menneskelig aktivitet i form av kjørespor og hogst, men det er lite som tyder på at viktige naturverdier har gått tapt som følge av dette. Tidligere påviste økologisk viktige lokaliteter i vest/nordvest faller helt utenfor det aktuelle planområdet, og underbygger dette. Det er også lite som tyder på at utført hogst eller det videre planarbeidet vil påvirke de tidligere registrerte naturverdiene utenfor planområdet i nevneverdig grad. Dette forutsetter at anleggsarbeid utføres skånsomt og med innspill fra økologer. De viktigste naturverdiene som ble registrert innenfor planområdet i april 2021 er de middels store eikene langs veien i øst, samt noen middels store osper i det samme området. Det antas at disse vil vernes siden de vokser i planlagt fremtidig friområde.

Figur 6. Noen eksempler på dimensjonene på nylig hogde trær i planområdet. Ingen spesielt store eller gamle trær har blitt fjernet gjennom siste hogst. Bildene viser (fra venstre) furu, selje og furu. Foto: J.O. Løkken, 30.04.2021.

Vurderinger i forhold til naturmangfoldloven (Tabell 1)

§ 8 KUNNSKAPSGRUNNLAGET "Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet."		
	Kommentar	
Arter og artsmangfold Kartlegging, 30.4.2021 www.naturbase.no , www.artsdatabanken.no , www.artsobservasjoner.no ,	Ingen rødlistede arter, ansvarsarter, truede arter eller arter av nasjonal forvaltningsinteresse er påvist i det aktuelle planområdet.	
Verneede vassdrag (www.nve.no).	Ingen innenfor eller i umiddelbar nærhet til planområdet.	
Verneområder (www.naturbase.no).	Ingen innenfor eller i umiddelbar nærhet til planområdet. Tasken naturreservat ligger ca. 500 m nordøst for planområdet. Kurefjorden naturreservat (Ramsar-område) ligger ca. 450 m sør for planområdet.	
Naturtyper og suksisjon Kartlegging, 30.4.2021 www.naturbase.no . www.norgebilder.no	En hul eik (utvalgt naturtype) er strekker seg inn i planområdet, men er rotfast på motsatt siden av kjøreveien i øst. Greinkrone og røtter strekker seg delvis inn i planområdet.	
Miljøregistreringer i skog (www.kilden.nibio.no - skogportalen)	Rik bakkevegetasjon, gamle trær og liggende død ved er registrert langs plangrensen i vest/nordvest. Ingen av disse områdene strekker seg inn i planområdet.	
§ 9 "FØRE VAR" "Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak".		
Fare for irreversibel skade på naturmangfoldet?	Ja, men i liten grad.	Arbeidet vil medføre irreversibel skade, men omfatter i dette området vanlige arter og naturtyper uten spesiell definert verdi.
Fare for alvorlig skade på naturmangfoldet?	Ja	I umiddelbar nærhet til selve planområdet er det noen eiker som er så store at de omfattes av forskriften om utvalgte naturtyper. Anleggstrafikk kan medføre skade på disse, men ved beskyttelse av trærne i anleggsfasen vil denne faren elimineres. Avrenning til Kurefjorden naturreservat i sør er teoretisk mulig, men svært lite sannsynlig.
Viser "Føre var" behov for handleplikt?	Nei	
§ 10 SAMLET BELASTNING "En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for".		
Vil planforslaget i sum føre til for stor belastning på økosystemet?	Nei	Tiltakene i området vil omfatte store deler av planarealet, og føre til nedbygging og fragmentering av naturmangfold, men ingen arter eller naturtyper av spesiell verdi blir berørt. Det forventes en forstyrrelsessone for vilt/fugl på noen hundre meter rundt atkomstvei og planområde i perioder med anleggsarbeid og bygging. I driftsfasen vil det

		bli mer menneskelig aktivitet, men påvirkning på viktige naturverdier forventes å bli lite.
§ 11 KOSTNADER VED MILJØFORRINGELSE "Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter".		
Tiltakshaver dekker merkostnader for å unngå miljøforringelse?	Ja	
§ 12 MILJØFORSVARLIGE TEKNIKKER OG DRIFTSMETODER "For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater".		
Er byggemetoden, byggteknikken, driftsmetoden miljøforsvarlig?	Ja	Vi legger til grunn for våre vurderinger at dette er ivaretatt fra utbyggers side, samt at tilrådninger gitt nedenfor følges.

Tilrådninger

Basert på plantegninger ser det ut som det vil være mulig å la de middels store eikene og ospene langs veien i øst/sørøst utvikle seg fritt (Se Figur 2 og Vedlegg 1). Disse bør følgelig fristilles så langt det lar seg gjøre (fjerne oppvoksende trær og busker av mer trivielle arter). Dette vil virke positivt på artsmangfoldet som lever på, og i, trærne (lav, mose, insekter osv.).

Gitt verneområdet tilknyttet Kurefjorden, må det gjennomføres tilstrekkelig tiltak for å unngå erosjon og/eller avrenning til disse. Dette gjelder også generelt; unngå forurensning og avrenning fra byggeområdet til sårbare resipienter.

Lokalmiljøet rundt planområdet er et populært turområde og er rikt på både naturmangfold og kulturlandskap, men det er også mye preg av menneskelig aktivitet i form av jordbruk og hyttegrender. Mye av naturverdiene i området er derfor allerede fragmentert, og en bør unngå videre fragmentering. Det er derfor viktig at verdiene som er identifisert på eller i nærheten av planområdet (Figur 1 og 2) ivaretas, og at utbyggingen ikke påfører området en større samlet belastning enn nødvendig.

Arbeidet må utføres aktsomt, etter gjeldende miljøstandarder og i henhold i føre-var prinsippet.

Fremmedarter som er vurdert med spredningsrisiko (SE, HI, PH og LO) må unngås ved all utsåing eller beplantning innenfor arealene som omfattes av dette prosjektet. Dersom fremmedarter etablerer seg i forbindelse med utbyggingen, bør disse fjernes så fort som mulig. Det henvises til Plantevernleksikonet (<https://www.plantevernleksikonet.no/>) for mer utførlige beskrivelser av bekjempelsestiltak per fremmedart.

Kunnskapsgrunnlaget i dette notatet vurderes som sikkert. Dokumentet tilfredsstillers §8 (kunnskapsgrunnlaget) i Lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven).

Vedlegg 1. Koordinater for større trær. Jmfør Figur 2.

Nr. i Figur 2	Artsnavn	Norsk navn	Omkrets(cm), 1,3 m over terreng	Øst	Nord	Latitude, WGS84	Longitude, WGS-84
1	<i>Quercus robur</i>	Sommereik	190	258957	6584888	59,33373	10,76154
2	<i>Quercus robur</i>	Sommereik	170	258981	6584922	59,33405	10,76193
3	<i>Quercus robur</i>	Sommereik	170	259022	6584995	59,33473	10,76256
3	<i>Populus tremula</i>	Osp	holt med flere trær (150-200 cm)	259017	6584983	59,33461	10,76249